
Докладна записка от Кмета на община Хасково относно: Приемане на краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива на Община Хасково за периода 2023- 2026 г.

Четвъртък, 14 Декември 2023

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ -
ХАСКОВО

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

от Станислав Дечев - Кмет на Община Хасково

Относно: Приемане на краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива на Община Хасково за периода 2023- 2026 г.

1. Основание за разработване. Законова рамка

Общинската краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива е разработена в изпълнение на чл. 10, ал 1 и ал. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници /ЗЕВИ/ и в съответствие с „Указанията за изготвяне на общински програми за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива“ на АУЕР.

2. Цели на програмата

2.1. Национална цел

Министерство на енергетиката изработи - **Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата на Република България (ИНПЕК)**. В този документ са заложили основните национални цели за постигане до 2030 г:

- Дял на енергията от ВИ в брутно крайно потребление на енергия 27.09 %;
- Дял на енергията от ВИ ел. енергия – 30.33 %;
- Дял на енергията от ВИ топлинна енергия и енергия за охлаждане – 42.60 %
- Дял на енергията от ВИ в крайно потребление на енергия в сектор транспорт 14 %

Основните цели, заложили в ИНПЕК на Република България до 2030 г. са:

- стимулиране на нисковъглеродно развитие на икономиката;
- конкурентоспособна и сигурна енергетика;
- намаляване зависимостта от внос на горива и енергия;
- гарантиране на енергия на достъпни цени за всички потребители.

Националните приоритети до 2030 г. са, както следва:

-
- Повишаване на енергийната сигурност, чрез устойчиво развитие на енерге-тиката;
  - Развитие на интегриран и конкурентен енергиен пазар;
  - Използване и развитие на енергията от ВИ, съобразно наличния ресурс, капацитета на мрежите и националните специфики;
  - Повишаване на енергийната ефективност чрез развитие и прилагане на но-ви технологии за постигане на модерна и устойчива енергетика;;
  - Защита на потребителите, чрез гарантиране на честни, прозрачни и недиск-риминационни условия за ползване на енергийни услуги.

За по-широкото и ежегодно увеличаващо се навлизане на енергията от ВИ в сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане ще се дава приоритет на навлизането на високоефективните охладителни и отоплителни инсталации, на въвеждането на иновативните технологии, използващи геотермална, хидротермална и слънчева енергия, и на използването на отпадна топлина и студ.

За постигането на 14% дял на енергията от ВИ в сектор транспорт ще се насърчава навлизането на биогорива от ново поколение, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход, рециклирани въглеродни горива и възобновяемата електрическа енергия, доставяна за сектора на пътният и железопътният транспорт. Потреблението на тези горива и енергия следва да допринесе за постигането на целите на политиката за енергийна диверсификация и декарбонизация на сектор транспорт

2.2. Цел на краткосрочната общинска програма

Основните цели и подцели на настоящата програма са изцяло съобразени с тези заложи в националните и регионалните стратегически документи, отнасящи се до развитието на общината, повишаване на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници.

Основната стратегическа цел на краткосрочната програма:

Повишаване дела на енергията от възобновяеми източници и биогорива в брутното крайно потребление за устойчиво развитие на Община Хасково.

Основната цел предопределя енергийната политика на Община Хасково в две главни направления:

I.: Използване на местните ресурси на ВЕИ за повишаване дела на възобновяемите източници до 25% за периода до 2026 г. в брутното крайно потребление на енергия в общински обекти;

II.: Достигане на 8% дял на енергията от ВИ, за периода до 2026, в обществен-ния транспорт посредством насърчаване използването на биогорива от ново поколение, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход, рециклирани въглеродни горива и възобновяемата електрическа енергия.

III.: Насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници за привличане на инвестиции и развитие на местната икономика.

Реализацията на основната цел в двете главни направления ще се постигне, чрез определяне на възможните дейности, мерки и инвестиционни възможности:

1. Стимулиране на нисковъглеродно развитие на икономиката, чрез развитие производството и потреблението на енергия от ВИ и биогорива;
2. Гарантиране на енергийните доставки за всички потребители и повишава-не на енергийната сигурност;
3. Използване на енергия от ВЕИ при осветление на улици, площади, парко-ве, градини и други имоти общинска собственост;

-
4. Намаляване вредните газови емисии и емисиите на парникови газове, от-деляни в атмосферата, водещо до подобряване параметрите на околната среда;
  5. Идентифициране, разработване и изпълнение на проекти (при налично фи-нансиране) за използването на енергия от възобновяеми източници в об-щински и частни обекти;
  6. Повишаване на квалификацията на общинските служители с цел изпълне-ние на проекти свързани с въвеждането и използването на ВЕИ;
  7. Повишаване нивото на информираност на заинтересованите страни в биз-нес и публичния сектор, и на гражданите относно възобновяемите енер-гийни източници.

Поставените цели ще се изпълняват с отчитане на динамиката и тенденциите в развитието на европейското и българското законодателство за насърчаване използването на енергия от ВИ, законодателството по енергийна ефективност и пазар-ните условия. В тази връзка настоящата програма е динамичен документ и ще бъде отворена за изменение и допълнение по целесъобразност през целия период до 2030 г.

3. Мерки и проекти за постигане на целите на програмата

Изборът на подходящите мерки, дейности и последващи проекти е от особено значение за успеха и ефективността на политиката по насърчаване използването на ВИ и горива в Община Хасково и изпълнението на целите на програмата – т. 2.2

При избора на дейности и мерки е необходимо да бъдат взети предвид:

- достъпност на избраните мерки и дейности;
- ниво на точност при определяне на необходимите инвестиции;
- проследяване на резултатите.
- контрол на вложените средства.

За насърчаване използването на ВИ ще се прилагат следните мерки:

- Административни мерки;
- Технически мерки;
- Финансиране

3.1. Административни мерки

При изготвяне на краткосрочната програма за оползотворяване на енергията от възобновяеми източници и биогорива на територията на общината са заложили административни мерки, имащи отношение към реализирането на програмата:

- При разработване и/или актуализиране на общите и подробните устройстве-ни планове за населените места в общината да се отчитат възможностите за използване на енергия от възобновяеми източници;
- Премахване съществуващите и не допускане на нови административни огра-ничения пред инициативите за използване на енергия от възобновяеми из-точници;
- Приоритетно подпомагане реализирането на проекти за достъп и потребле-ние на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане - прилагащи иновативни високоефективни инсталации използващи ВИ, както отпадна топлина или студ ;
- Насърчаване и подпомагане навлизането на биогорива от ново поколение, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход, рециклирани въглеродни горива в транспорта;
- Подпомагане реализирането на проекти в жилищни сгради за използване на електрическа, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми из-точници;

- Провеждане информационни и обучителни кампании за общински служители, публичния сектор и на гражданите за мерките за подпомагане, ползите и практическите особености на развитието и използването на енергия от възобновяеми източници.

3.2. Технически мерки

Техническите мерки отразяват наличието и възможностите за съчетаване на мерките за оползотворяване на енергията от възобновяеми източници с тези, насочени към повишаване на енергийната ефективност:

- Идентифициране и разработване на проекти за монтиране на фотоволтаични инсталации за производство на ел. енергия, както и инсталации за БГВ върху покривните и фасадните конструкции на сгради - общинска собственост и/или такива със смесен режим на собственост - държавна и общинска;
- Идентифициране и разработване на проекти за монтиране на инсталации на биомаса за производство на топлинна енергия в общински обекти.
- Идентифициране и разработване на проекти за използване на енергия от възобновяеми източници при изграждане и реконструкция на системи за външно осветление (улично, парково, фасадно и др.);
- Проучване и анализ на възможностите за използване на енергия от възобновяеми източници при изграждане и реконструкция на системи за външно осветление (улично, парково, фасадно и др.) ;
- Въвеждане на интелигентни транспортни системи в градската пътна мрежа;
- Проучване и създаване на база данни за производители на биогорива от ново поколение, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход, рециклирани въглеродни горива;

3.3. Финансиране

Проекти и мерки за използването на енергия от ВИ ще се финансират от следните източници:

1. Държавни субсидии / целеви средства
2. Собствени средства - в рамките на общинския бюджет;
3. Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - Етап I и Етап II
4. Оперативни програми на ЕС- Община Хасково ще търси активно възможности за финансиране на дейностите по оперативните програми;
5. Други програми с европейско финансиране, трансгранично сътрудничество и др.
6. Външни източници :
  - Фонд енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници;
  - Национален доверителен екофонд;
  - ESCO услуги и проекти;
  - Други източници;

За правилното прилагане на финансовите механизми и Общината най-ефективно да се възползва от тях, ще се извършва:

- анализ на съществуващата законова рамка за формиране на общинския бюджет, както и на тенденциите в нейното развитие;
- задълбочено проучване на условията за финансиране, правилно ориентиране на целите на конкретен проект към целите на определена програма или фонд;

-
- точна оценка на възможностите за съфинансиране и партньорство;
  - достижими, изпълними и измерими екологични и икономически ползи от проекта;
  - ресурсно обезпечаване и ефективен контрол над дейностите и разходване на средствата;
  - комплексни оценки на възможностите на общината да осигури индивидуален праг на финансовите си средства;
  - условия и възможности за публично-частно партньорство

4. Заключение

Краткосрочната програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива е документ, в който са заложили цели и са изведени приоритети на база анализа на състоянието и реалните възможности на Общината да внедрява мерки за използването на ВИ в обекти общинска собственост, както и да осигури насърчаване използването на ВЕИ в битовия сектор, транспорта и предприятията от местната икономика.

Програмата прилага на местно ниво държавната политика и националните приоритети за:

- за намаляване на емисиите на парникови газове и увеличаване на дела на енергията от възобновяемите източници в брутното крайно енергийно потребление;
- постигане на енергийни спестявания в крайното потребление и в дейностите по производство, пренос и разпределение на енергия, както и подобряване на енергийните характеристики на сградите;
- повишаване на енергийната сигурност чрез диверсификация на доставките на енергия, ефективно използване на местни енергийни ресурси;
- насърчаване на научните постижения за внедряване на иновативни техно-логии в областта на производство на чиста енергия и ефективно използване на енергията в крайното потребление.

Дейностите и проектите са съобразени с административния и финансов капацитет на Общината, като е отчетена възможността за получаването на финансова помощ чрез различните инструменти за усвояване на средства от оперативни програми на ЕС и други финансови източници. Ясно идентифицирани проекти са важни условия, за да се кандидатства за привличането на финансов ресурс.

Инвестирането в проекти за използването на ВИ ще осигури реализирането на икономии на бюджетни средства и пренасочването им за изпълнението на други функции на Общината.

Краткосрочната програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива е документ с отворен характер. Той може да бъде усъвършенстван, допълван, променен и изменен на база промени в нормативните документи на национално ниво, както от и установените резултати, нуждите и финансовата възможност на Община Хасково.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация във връзка с чл. 12, ал. 2 от ЗЕЕ, предлагам на Общински съвет – гр. Хасково да приеме следното

РЕШЕНИЕ:

Приема краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива на Община Хасково за периода 2023 - 2026 г.

СТАНИСЛАВ ДЕЧЕВ

Кмет на Община Хасково

Файлове:

Краткосрочна програма ВЕИ

Дата: 14.12.2023 / 16:33